

FRIES SOCIAAL PLANBUREAU

CIJFERS / MENSEN / INZICHT

TOERISME IN FRYSLÂN

HET PERSPECTIEF VAN DE INWONERS

// MEER TOERISME IN FRYSLÂN VERWACHT

Toerisme in Nederland en Fryslân groeit sterk. Zowel het aantal binnen- als buitenlandse gasten is de afgelopen jaren toegenomen. De verwachting van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) is dat het aantal buitenlandse toeristen in Nederland tot 2030 met de helft zal toenemen en het binnenlands toerisme met 27 procent. In een aantal regio's in Nederland, zoals Amsterdam en Giethoorn, leidt de enorme groei van het toerisme in de afgelopen tijd nu al tot 'overtourisme'. Er komen in een gebied meer toeristen dan de leefomgeving en de inwoners van een gebied aan kunnen. Nog meer groei zet deze gebieden verder onder druk. Daarom klinkt de roep om toerisme meer over het land te spreiden. De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2019) pleit voor een perspectiefwisseling in het toerismebeleid waarbij niet langer wordt ingezet op het vergroten van de inkomsten uit toerisme. Gezien de verwachte toekomstige groei zal ook aandacht moeten worden gegeven aan de draagkracht van de leefomgeving en het draagvlak onder bewoners.

De verwachte groei van het toerisme biedt kansen voor Fryslân. Het kan gunstig zijn voor de regionale economie, werkgelegenheid bieden en inkomsten genereren voor onder andere de horeca en de detailhandel. Bovendien kunnen toeristen zorgen voor levendigheid en het in stand houden van voorzieningen. Tegelijkertijd zal een balans gevonden moeten worden. Toename van het toerisme in Fryslân moet niet te veel druk leggen op de leefomgeving en samenleving, bijvoorbeeld door een overbelasting van de openbare ruimte en wegen, en overlast voor bewoners.

Ten aanzien van het toerisme kunnen verschillende groepen onderscheiden worden: bezoekers, bedrijven en inwoners. In deze publicatie staat het perspectief van de inwoners centraal. Na een kort overzicht van een aantal cijfers over toerisme in Fryslân presenteert het Fries Sociaal Planbureau het onderzoek dat via Panel Fryslân is verricht. Hoe denken inwoners van Fryslân over toerisme in Fryslân? Welke ontwikkelingen zien zij en wat zien zij als voor- en nadelen van (meer) toerisme? Op deze en andere vragen wordt antwoord gegeven in deze publicatie.

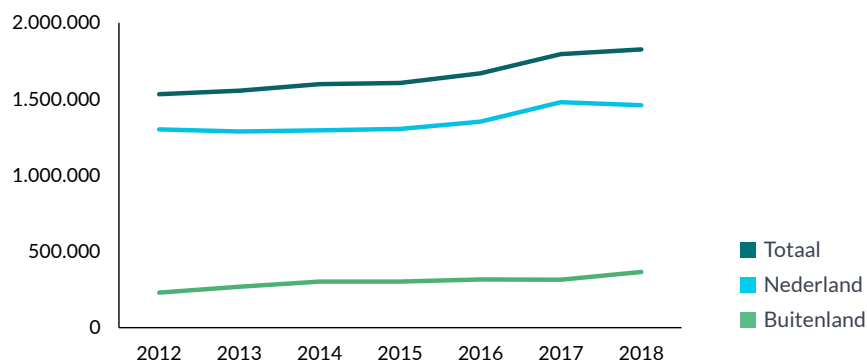

TOERISME IN FRYSLÂN: DE CIJFERS

Toenemend aantal bezoekers

Het aantal gasten dat naar Fryslân komt en overnacht in logiesaccommodaties is in de afgelopen jaren toegenomen. Kwamen in 2012 nog ruim 1,5 miljoen bezoekers voor één of meer nachten naar Fryslân, in 2018 waren dit ruim 1,8 miljoen (+19%). Landelijk was de stijging van het aantal bezoekers in deze periode nog hoger met 32 procent. Vier van de vijf toeristen in Fryslân (80%) komt uit Nederland, één op de vijf (20%) is een buitenlandse gast.

Aantal gasten* in logiesaccommodaties in Fryslân, 2012-2018

*Bezoekers die één of meer nachten achtereen verblijven in een logiesaccommodatie.

Bron: CBS, bewerking FSP

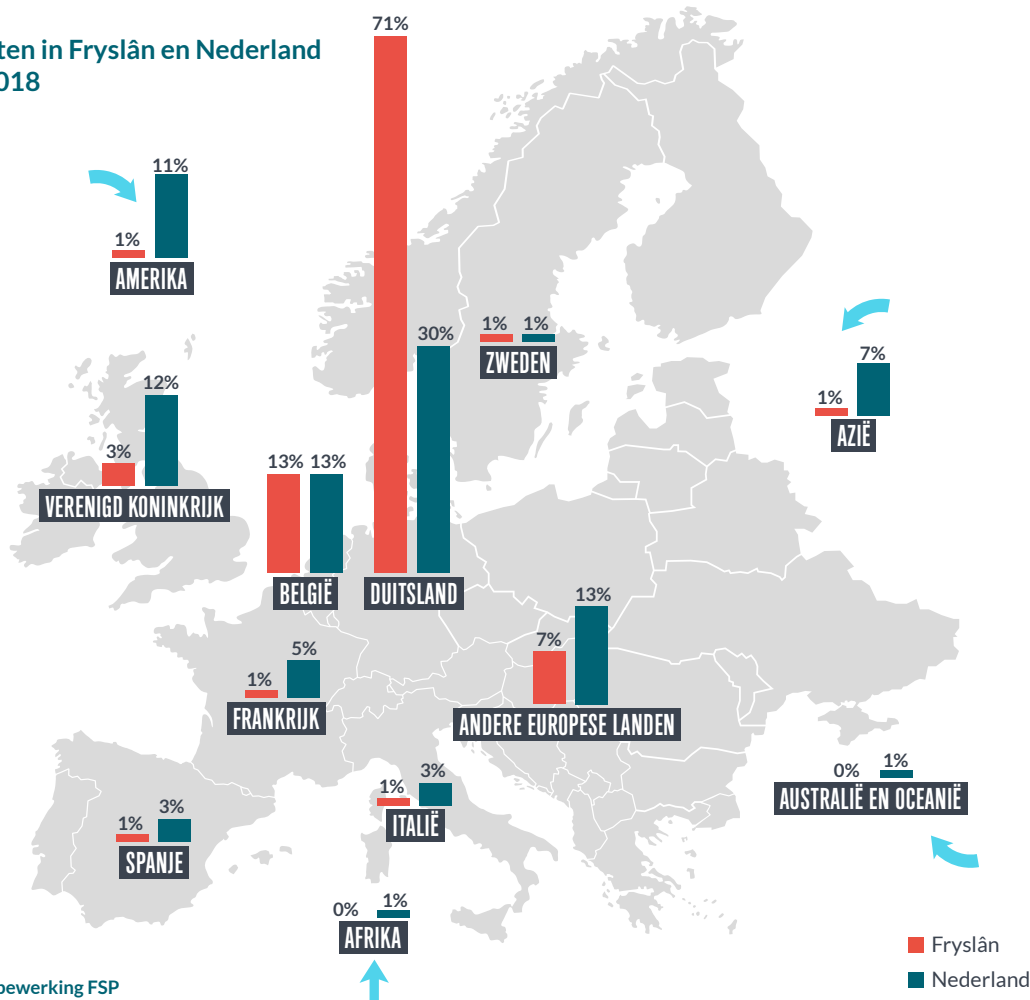
// **Logiesaccommodaties:** hotel, motel, pension, appartement met hoteldienstverlening, jeugdaccommodatie of bed & breakfast, kampeerterreinen, huisjesterreinen en groepsaccommodaties. Helaas zijn er geen cijfers over het aantal overnachtingen op boten bekend.

Buitenlandse gasten: vooral uit Duitsland en België

In heel Nederland komt 43 procent van de gasten in logiesaccommodaties uit het buitenland. In Fryslân is het aandeel buitenlandse gasten met 20 procent duidelijk lager dan landelijk. De buitenlandse gasten die naar Fryslân komen zijn voor het overgrote deel afkomstig uit Duitsland (71%), gevolgd door België (13%) en het Verenigd Koninkrijk (3%). In vergelijking met geheel Nederland komen er in Fryslân relatief weinig bezoekers uit andere Europese landen, Azië en Amerika.

Buitenlandse gasten in Fryslân en Nederland naar herkomst, 2018

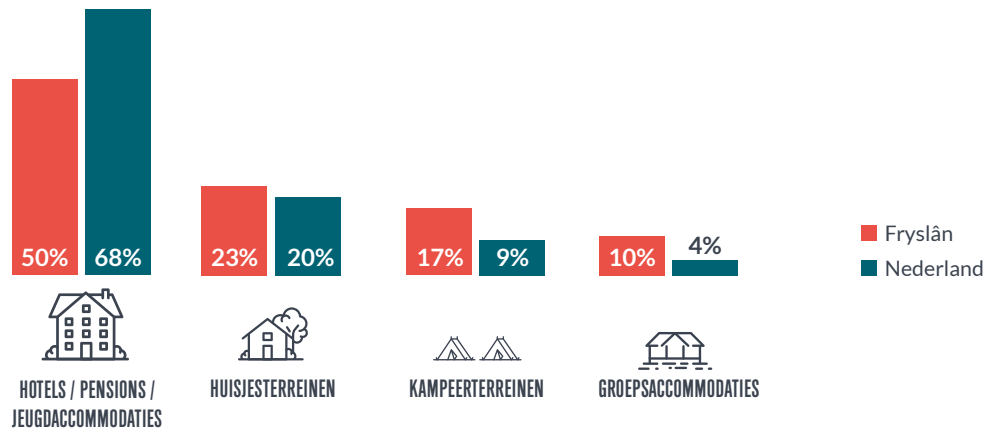

Bron: CBS, bewerking FSP

Minder hotelgasten dan landelijk

De helft van de gasten die naar Fryslân komt verblijft in een hotel, pension of jeugdaccommodatie. Dit is minder dan landelijk waar 68 procent in een dergelijke accommodatie verblijft. In Fryslân verblijven gasten vaker op een huisjesterrein, kampeerterrein of groepsaccommodatie dan landelijk.

Gasten in Fryslân en Nederland naar logiesvorm, 2018

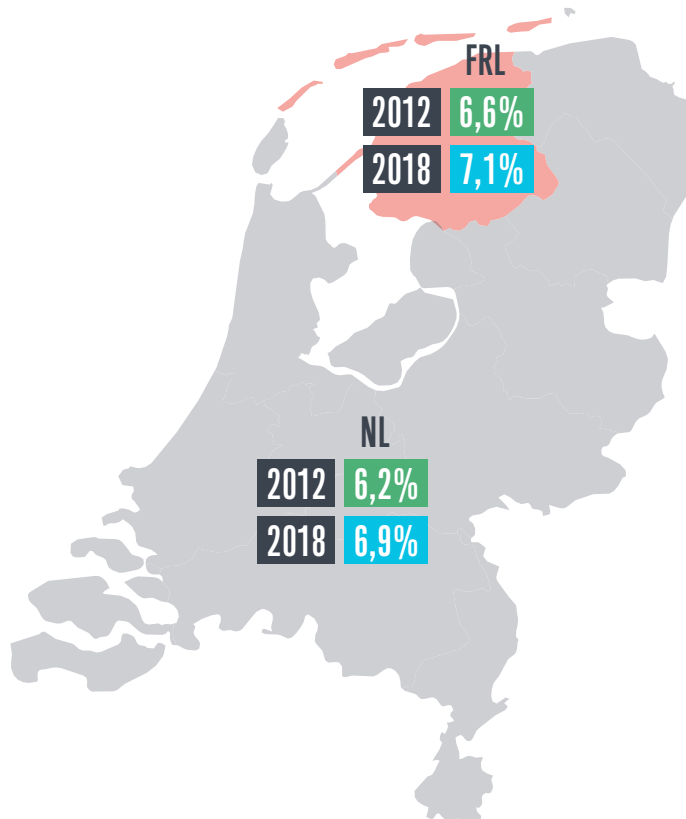
Bron: CBS, bewerking FSP

Toenemende werkgelegenheid in toerisme

In 2018 waren er in totaal ruim 21.000 banen in de sector recreatie en toerisme in Fryslân. Dit is 7,1 procent van de totale Friese werkgelegenheid, en iets hoger dan landelijk (6,9%). De toename van de werkgelegenheid in Fryslân tussen 2012 en 2018 is echter lager dan landelijk.

Aandeel banen recreatie en toerisme in totale werkgelegenheid

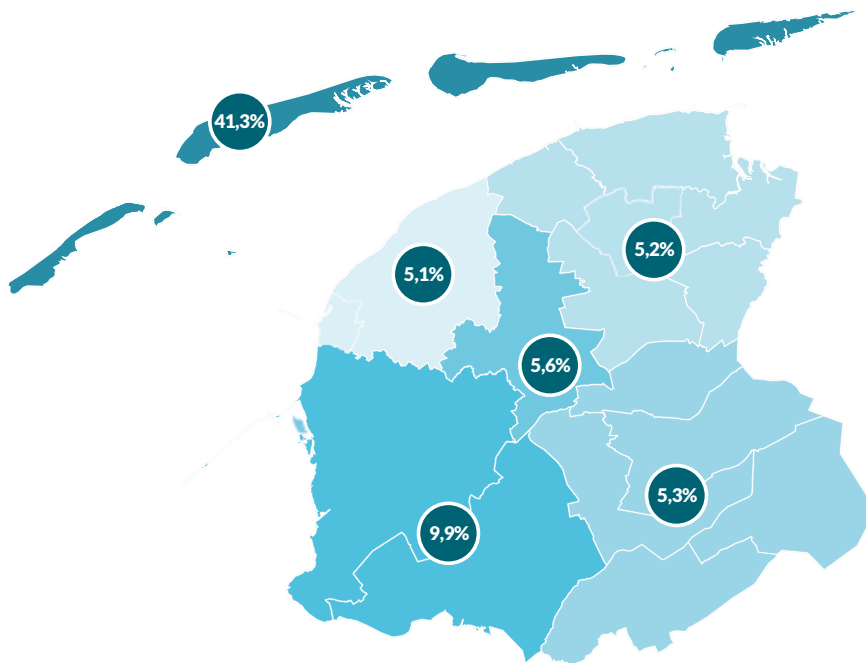

Bron: Provincie Fryslân

Meeste werkgelegenheid op Waddeneilanden en in Merengebied

Relatief de meeste werkgelegenheid in de sector recreatie en toerisme is op de Waddeneilanden en in het Friese merengebied (gemeenten de Fryske Marren en Súdwest-Fryslân). Vooral op de Waddeneilanden is tussen 2012 en 2018 het aandeel banen in het toerisme toegenomen. Relatief de minste banen in het recreatie en toerisme zijn te vinden in Noord en Zuidoost Fryslân.

Aandeel werkgelegenheid in recreatie en toerisme van totale werkgelegenheid, per regio in 2018

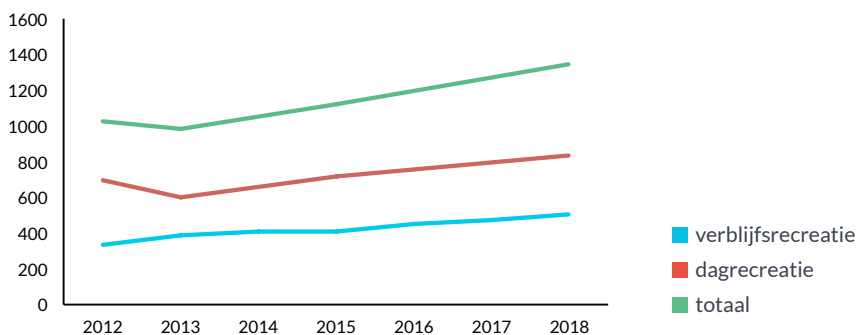

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Economisch belang

In 2018 zijn de totale bestedingen in de sector recreatie en toerisme in Fryslân 1,3 miljard euro (Provincie Fryslân, 2019). Toerisme is daarmee in economisch opzicht een belangrijke sector. In de afgelopen jaren zijn de bestedingen toegenomen. In 2018 werd in Fryslân door verblijfstoeristen in totaal 509 miljoen euro besteed, 8 procent meer dan het jaar daarvoor. Dagrecreanten hebben in 2018 in totaal 833 miljoen euro besteed.

Bestedingen recreatie en toerisme in Fryslân in miljoenen euro's, 2012-2018

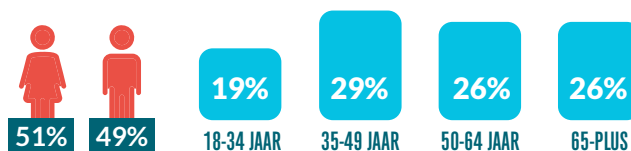
Bron: Provincie Fryslân

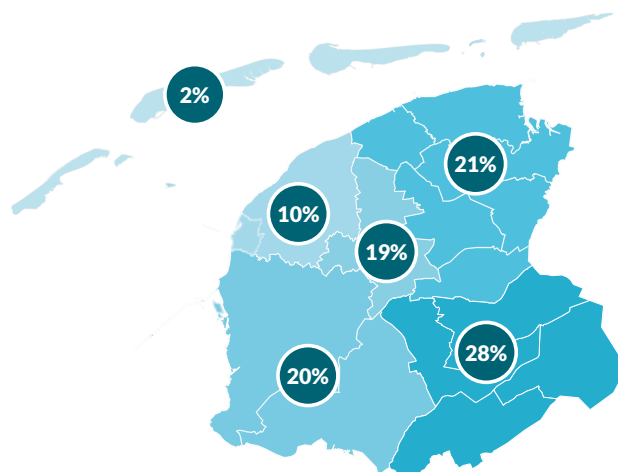

Het FSP heeft via Panel Fryslân aan inwoners van Fryslân van 18 jaar en ouder gevraagd wat zij vinden van het toerisme in hun provincie. Tussen 11 september en 2 oktober 2019 hebben 3146 inwoners een digitale vragenlijst ingevuld.

KENMERKEN RESPONDENTEN

VERDELING RESPONS NAAR REGIO

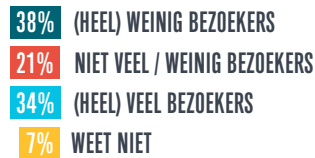

Op de Waddeneilanden is de respons te laag om uitspraken op regio-niveau te doen.

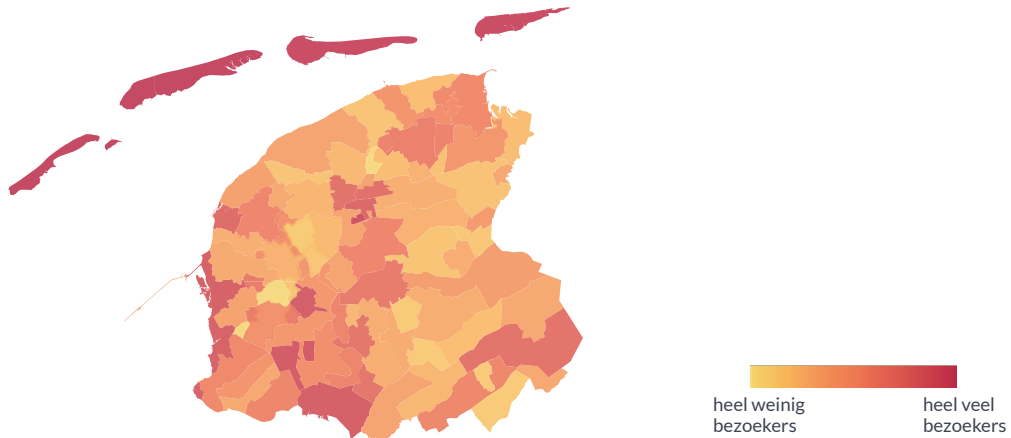
Eigen ervaring met toerisme

Hoe een inwoner over toerisme denkt, kan samenhangen met de mate waarin iemand in aanraking komt met toeristen. Welk deel van de panelleden woont in een gebied met toeristische bezoekers?

IN MIJN WOON-
OMGEVING
KOMEN:

Aantal bezoekers van de woonomgeving

In het kaartje hierboven is - op basis van drie cijfers van de postcode - aangegeven de mate waarin bewoners ervaren dat toeristen hun woonplaats bezoeken. Hoe roder het gebied, hoe meer toeristen er komen.

Op het kaartje is te zien dat inwoners van de Waddeneilanden, Zuidwest Fryslân, het Lauwersmeergebied, Leeuwarden en Appelscha e.o. het vaakst toerisme ervaren in hun woonomgeving.

INWONERS VAN FRYSLÂN

OP VAKANTIE

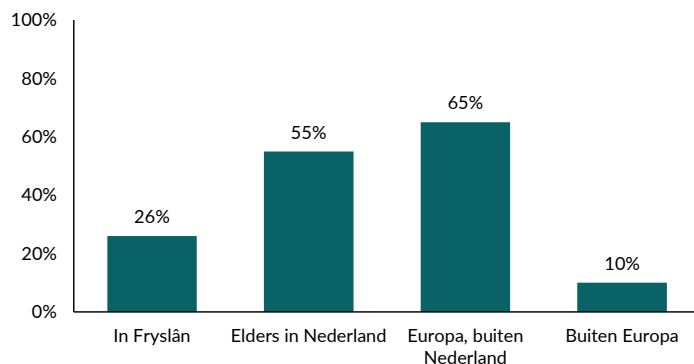
FRIEZEN **VAAK**
BUITEN FRYSLÂN
OP VAKANTIE

OP VAKANTIE GEWEEST?

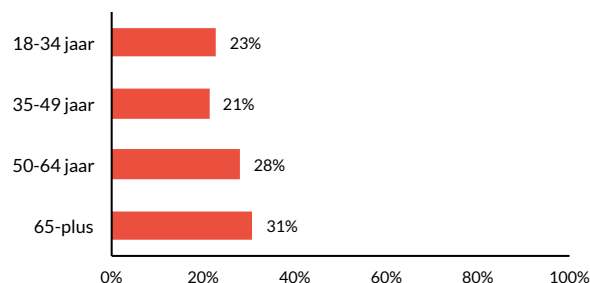
JA **NEE**
82% **18%**

Ruim vier op de vijf inwoners van Fryslân (82%) is in de afgelopen twaalf maanden op vakantie geweest. Ruim een kwart van de vakantiegangers (26%) bracht zijn of haar vakantie door in Fryslân. Oudere leeftijdsgroepen vierden vaker vakantie in Fryslân dan jongere. Bijna een derde van de 50-plussers gaat (ook) in Fryslân op vakantie. Van de inwoners tot 50 jaar doet maar ruim een vijfde dit.

Waar bent u in de afgelopen twaalf maanden op vakantie geweest? *

Aandeel Friezen in Fryslân op vakantie in afgelopen twaalf maanden, naar leeftijd

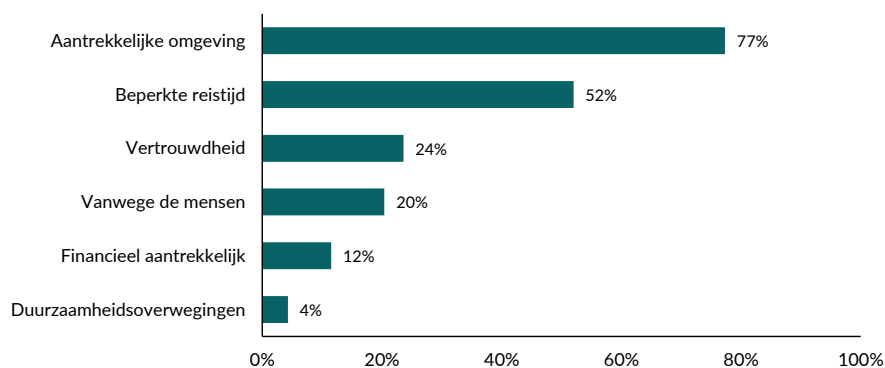

*Totaal telt niet op tot 100%. Respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken.

Fryslân aantrekkelijke omgeving voor vakantie

Aan de mensen die in de afgelopen twaalf maanden een vakantie in Fryslân hebben doorgebracht is gevraagd naar de redenen hiervoor. Veruit de meesten (77%) kozen Fryslân als vakantiebestemming vanwege de aantrekkelijke omgeving: het landschap, strand, meren. Ook de beperkte reistijd is voor velen (52%) een belangrijke reden om Fryslân als vakantiebestemming te kiezen. Met name mensen tot 50 jaar noemen dit als reden. 'Financieel aantrekkelijk' komt relatief vaak voor in de leeftijdsgroep 35-49 jaar.

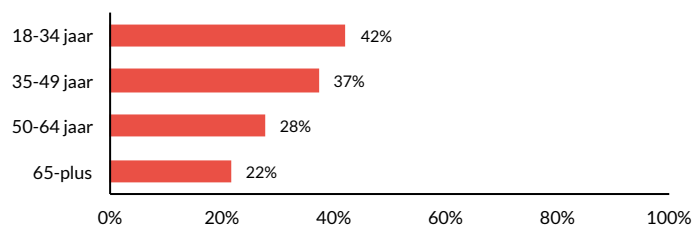
Wat is (zijn) de belangrijkste reden(en) dat u Fryslân koos als vakantiebestemming? *

Vakantie elders vanwege avontuur

De mensen die in de afgelopen twaalf maanden wel op vakantie zijn geweest, maar niet in Fryslân, deden dit niet omdat zij Fryslân geen aantrekkelijke vakantiebestemming vinden (slechts 3%). Zij geven aan liever naar onbekende bestemmingen te gaan (32%) of hebben veel plekken in Fryslân al gezien (30%). Hoe jonger, hoe vaker panelleden liever naar onbekende bestemmingen gaan.

'Ik ga liever naar onbekende bestemmingen', naar leeftijd

*Totaal telt niet op tot 100%. Respondenten konden meerdere antwoorden aanvinken.

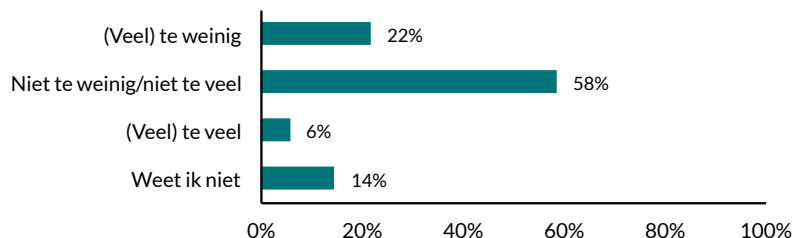

TOERISTISCHE ONTWIKKELINGEN IN FRYSLÂN: WAT VINDEN DE INWONERS?

Meerderheid tevreden met huidig aantal toeristen

Het grootste deel van de inwoners van Fryslân (58%) vindt het aantal toeristen dat naar Fryslân komt 'prima zo': niet te veel en niet te weinig. Ruim een vijfde (22%) is van mening dat (veel) te weinig toeristen Fryslân bezoeken. Dit laatste vinden vooral inwoners van Leeuwarden, Noordoost en Zuidoost Fryslân. Slechts 6 procent van de Friese bevolking vindt dat (veel) te veel toeristen naar Fryslân komen. Dit wordt het vaakst in het veelbezochte Zuidwest Fryslân ervaren (9%).

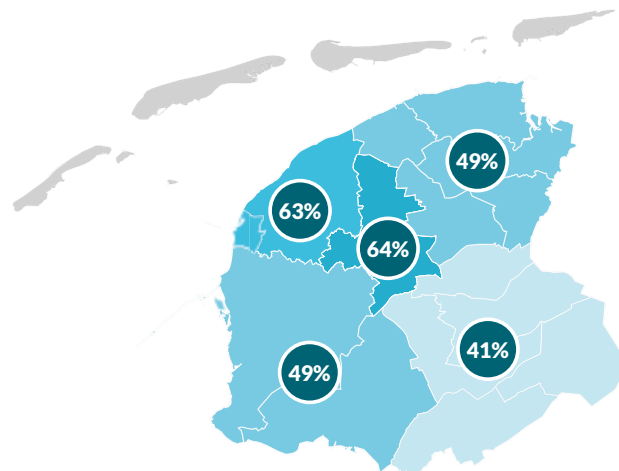
WAT VINDT U VAN HET AANTAL TOERISTEN DAT NAAR FRYSLÂN KOMT?

Helft inwoners ervaart toename toerisme

Een kleine meerderheid van de inwoners van Fryslân (52%) ervaart dat het aantal toeristen in Fryslân in de afgelopen twee jaar is toegenomen. Met name in Leeuwarden en Noordwest Fryslân merken inwoners dit. Dit lijkt met LF2018 (Culturele Hoofdstad) te maken te hebben. Het zijn met name de oudere leeftijdsgroepen die aangeven het gevoel te hebben dat het aantal toeristen in Fryslân is toegenomen.

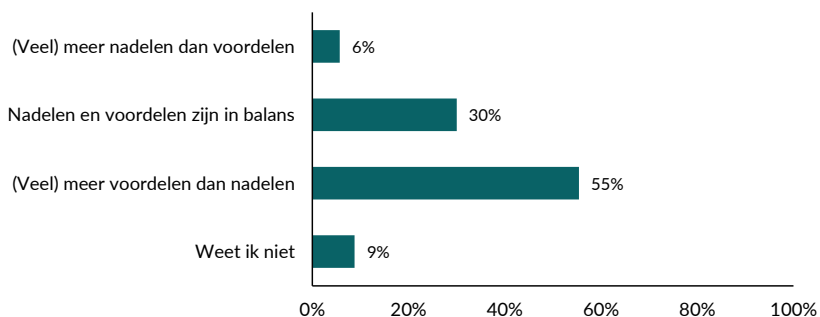
Aandeel inwoners dat het gevoel heeft dat het aantal toeristen in Fryslân is toegenomen, naar regio

Toeristen meer voordelen dan nadelen

Toerisme kent voor- en nadelen, kansen en bedreigingen. Hoe ervaren de inwoners van Fryslân dit? Ruim de helft van de inwoners van Fryslân (55%) is van mening dat toerisme in het algemeen (veel) meer voor- dan nadelen heeft. Bijna een derde (30%) vindt dat de voor- en nadelen in balans zijn. Tussen regio's in Fryslân bestaan geen grote verschillen in de mate waarin mensen de voor- en nadelen van toerisme beoordelen, met uitzondering van Zuidoost Fryslân. Hier vindt een minderheid (47%) dat toerisme meer voor- dan nadelen heeft.

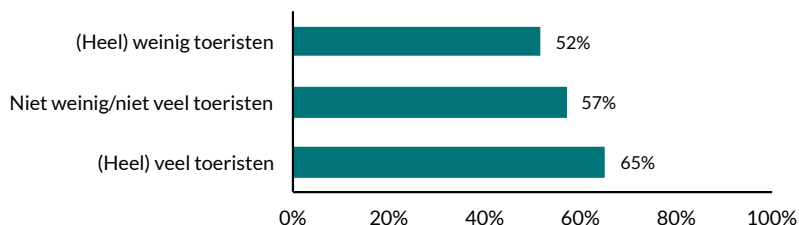
TOERISME HEEFT, ALLES
BIJ ELKAAR GENOMEN, ...

In toeristische gebieden meer voordelen ervaren

Een positief oordeel over toerisme lijkt samen te hangen met de toeristische drukte in iemands woon-omgeving. Mensen die aangeven dat (heel) veel toeristen hun woonplaats bezoeken zien vaker (65%) de voordelen van toerisme.

Toerisme heeft (veel) meer voordelen dan nadelen en mate waarin toeristen de woonplaats van de respondent bezoeken

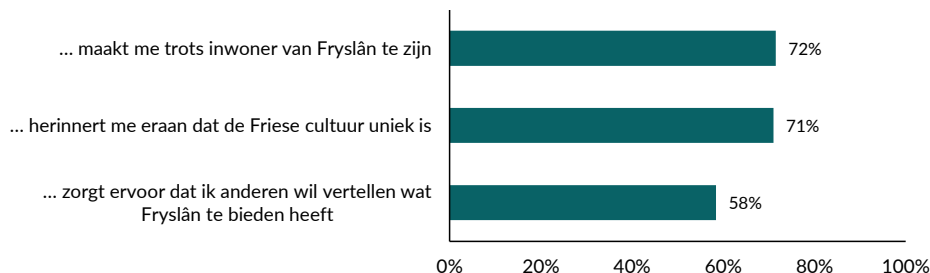

/ WAT VINDEN DE INWONERS VAN FRYSLÂN?

Toerisme als bron van trots

De komst van toeristen kan er toe leiden dat bewoners hun eigen leefomgeving en cultuur op een andere manier waarderen. Aan de panelleden is hierover een aantal stellingen voorgelegd. Toerisme leidt bij bijna driekwart van de inwoners van Fryslân tot trots en bewustwording van de uniciteit van de Friese cultuur. Dit geldt het sterkst voor ouderen en inwoners van Noordoost Fryslân.

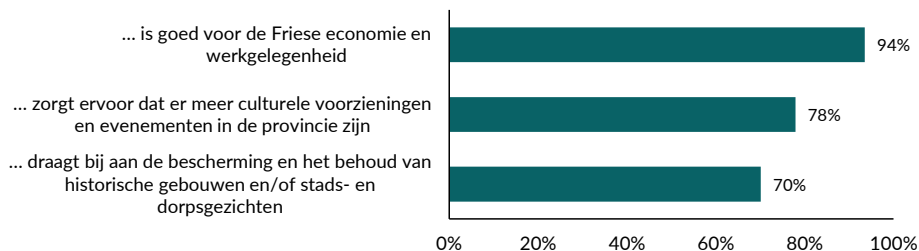
TOERISME... (% (HELEMAAL) EENS)

Voordelen: vooral economisch

Bijna alle inwoners van Fryslân (94%) zijn van mening dat toerisme goed is voor de Friese economie en werkgelegenheid. Ook vindt een groot deel van de inwoners van Fryslân dat er door toerisme meer culturele voorzieningen en evenementen in de provincie zijn en dat toerisme bijdraagt aan behoud van historische gebouwen en/of stads- en dorpsgezichten.

TOERISME... (% (HELEMAAL) EENS)

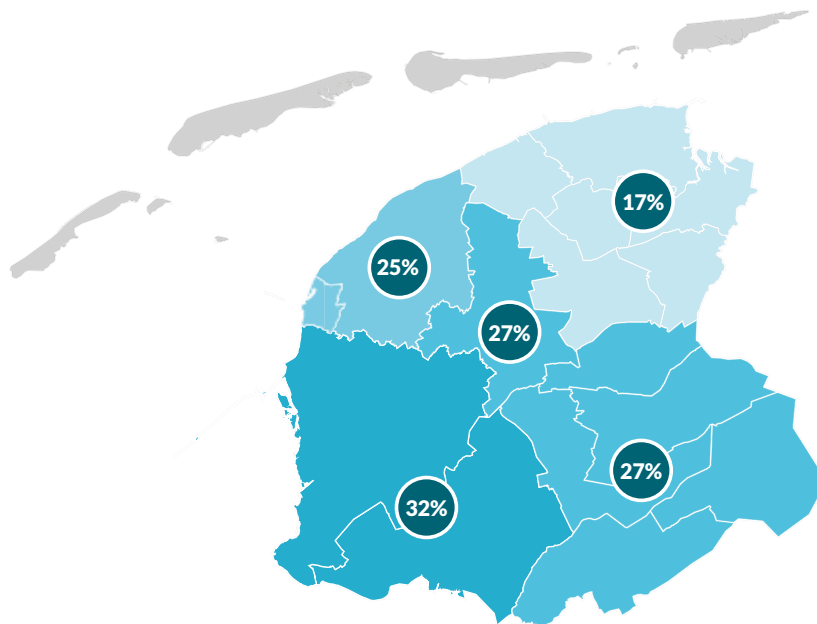
Nadelen: consequenties voor natuur en landschap

Een deel van de inwoners plaatst echter ook kanttekeningen bij de komst van toeristen. Zo zegt één op de vier (25%) dat toerisme ten koste gaat van de rust en ruimte in Fryslân. Volgens één op de vijf schaadt toerisme natuurgebieden in de provincie. In Zuidwest Fryslân, de regio waar relatief veel toeristen komen, hebben inwoners het vaakst (32%) zorgen over de consequenties van het toerisme voor de rust en ruimte.

TOERISME...
(% (HELEMAAL)
EENS)

‘Toerisme gaat ten koste van de rust en ruimte in de provincie’, naar regio

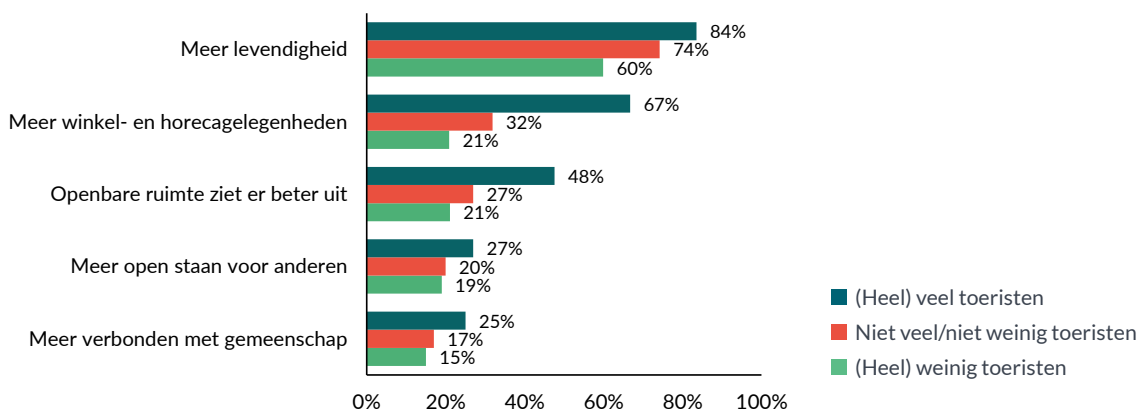

Meer levendigheid

Voor- en nadelen en kansen en bedreigingen van toerisme kan men zien voor Fryslân als geheel, maar ook ervaren in de eigen woonomgeving. De mate waarin mensen deze voor- en nadelen ervaren, hangt voor een groot deel af van in hoeverre toeristen hun woonplaats bezoeken. In toeristische gebieden vindt 84 procent van de respondenten dat toerisme voor meer levendigheid in de woonomgeving zorgt. Twee derde vindt ook dat er door het toerisme meer winkel- en horecagelegenheden zijn. Bijna de helft (48%) van de inwoners van toeristische gebieden vindt dat de openbare ruimte er beter uit ziet door de komst van toeristen. Ook in sociaal opzicht lijkt er een verschil te zijn. In gebieden waar veel toeristen komen zegt een kwart van de inwoners meer open te staan voor andere mensen en zich meer verbonden te voelen met de gemeenschap.

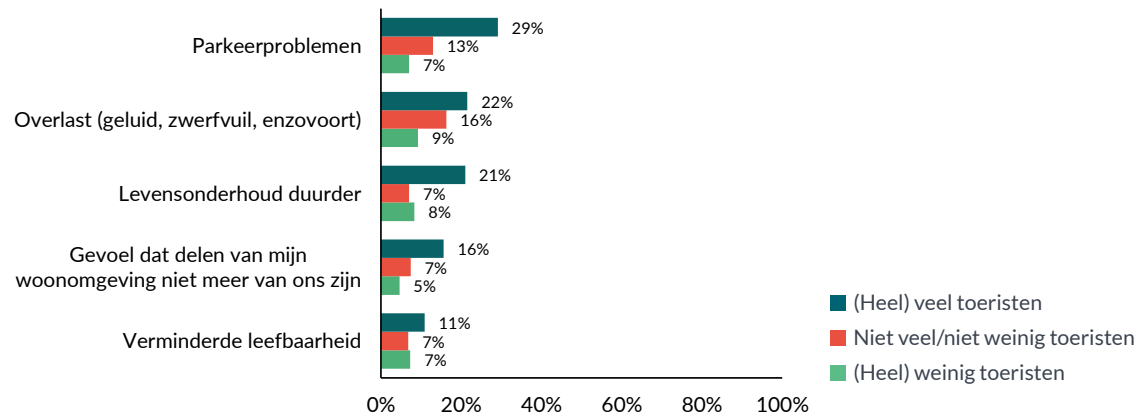
Voordelen van toerisme in de eigen woonomgeving en mate waarin toeristen de woonplaats bezoeken (veel/weinig)

Maar ook meer overlast in toeristische gebieden

Inwoners van gebieden met toeristische bezoekers ervaren ook nadelen van het toerisme. Naarmate meer toeristen de woonomgeving bezoeken ervaren inwoners meer nadelen. Parkeerproblemen worden het vaakst als nadeel genoemd (29%), gevolgd door overlast (22%). Ook ervaren inwoners van toeristische gebieden vaker dat de kosten van levensonderhoud hoger zijn (21%).

**Nadelen van toerisme in de eigen woonomgeving
en mate waarin toeristen de woonplaats bezoeken (veel/weinig)**

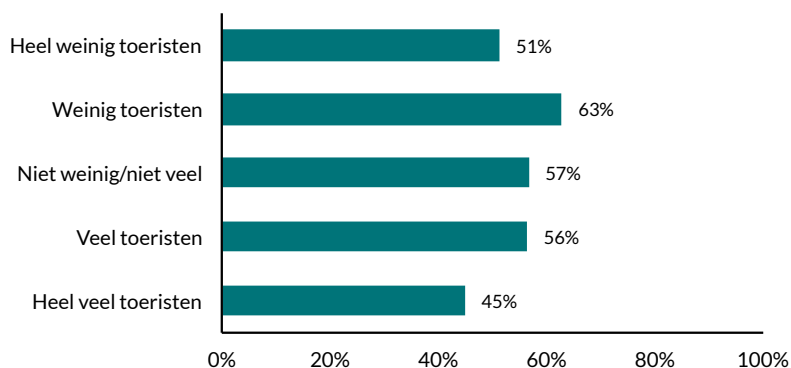

MEER TOERISTEN NAAR FRYSLÂN?

Vinden de inwoners van Fryslân dat er inspanningen moeten worden gedaan om meer toeristen naar Fryslân te trekken? Een meerderheid (55%) vindt van wel. Uiteraard hangt het antwoord op deze vraag af van de mate waarin de inwoners meer voor- of nadelen zien in (meer) toerisme. Ook verschilt het antwoord op deze vraag naar de mate waarin toeristen nu al iemands woonplaats bezoekt.

Van de mensen van wie de woonplaats nu al heel veel wordt bezocht, vindt een minderheid (45%) dat er inspanningen moeten worden gedaan om meer toeristen te trekken. In gebieden waar nog weinig toeristen komen is een meerderheid voor het bevorderen van het toerisme. Kijken we op regioniveau, dan valt Noordoost Fryslân op. Hier vindt maar liefst 61 procent dat er inspanningen gedaan moeten worden om meer toeristen naar Fryslân te trekken.

Aandeel inwoners dat vindt dat er inspanningen moeten worden gedaan om meer toeristen te trekken en mate waarin toeristen de woonplaats bezoeken

Toerisme zorgt voor reuring en een gezellige sfeer

Onbekend maakt onbemind

Inwoners van Fryslân die vinden dat er inspanningen gedaan moeten worden om meer toeristen naar Fryslân te trekken (55% van de inwoners) benoemen vooral de economische voordelen van toerisme en de positieve effecten voor de levendigheid in de provincie: 'Toerisme zorgt voor reuring en een gezellige sfeer'. Een deel van de respondenten verwijst hierbij naar Culturele Hoofdstad. Zij vinden dat Fryslân veel te bieden heeft en nog meer bekendheid kan krijgen in binnen- en buitenland, want 'onbekend maakt onbemind'.

Geen massatoerisme

Inwoners van Fryslân die vinden dat er geen inspanningen gedaan hoeven te worden om meer toeristen naar Fryslân te trekken (45% van de inwoners) zijn van mening dat er al genoeg toeristen naar Fryslân komen. Meer toerisme zou ten koste kunnen gaan van de rust, ruimte en leefbaarheid. Zij willen geen massatoerisme, maar een goede balans tussen bewoners en bezoekers. Zij vrezen de negatieve gevolgen van het 'overtourisme' en verwijzen hierbij naar Amsterdam, Giethoorn en Venetië.

Natuur- en cultuurtoeristen meest gewenst

Aan de inwoners van Fryslân is (open) gevraagd welk type toerist ze graag naar Fryslân zien komen. Het vaakst genoemd zijn natuur- en cultuurtoeristen, gevolgd door watersporters.

Welk type toerist(en) ziet u graag naar Fryslân komen?

*Hoe groter de letters,
hoe vaker genoemd.*

De verwachting is dat het toerisme in Fryslân toe zal nemen. In 2018 kreeg het toerisme een impuls door Culturele Hoofdstad 2018 waardoor Fryslân internationaal in de spotlights kwam te staan. Ook de derde plaats in de top tien 'Best in Europe' plekken van Lonely Planet in 2018 draagt bij aan meer internationale belangstelling. Nooit eerder eindigde een Nederlandse bestemming zo hoog. De groei in Fryslân is wel lager dan landelijk. Dit komt vooral omdat er in vergelijking met andere delen van Nederland minder buitenlandse bezoekers naar Fryslân komen.

Geen 'overtourisme'

Een meerderheid van de Friese inwoners is tevreden met het huidig aantal toeristen dat Fryslân bezoekt. Ruim 20 procent van de inwoners vindt echter dat er te weinig toeristen komen en het wenselijk is dat er meer bezoekers komen. Vooral bewoners van gebieden die nu relatief weinig bezocht worden (Noordoost, Noordwest en Zuidoost Fryslân), zien graag meer toeristen komen. Ook een kwart van de inwoners van Leeuwarden verwelkomt graag meer toeristen. Van 'overtourisme' lijkt in Fryslân nog geen sprake. Een duidelijke minderheid van 6 procent van de inwoners vindt dat er te veel toeristen komen. Inwoners van het toeristische Zuidwest Fryslân vinden dit het vaakst, maar dit betreft 'slechts' 9 procent van de inwoners.

Meer voordelen dan nadelen

Meer dan de helft van de inwoners van Fryslân (55%) ziet meer voordelen dan nadelen van toerisme. Vrijwel alle inwoners van Fryslân vinden dat toerisme goed is voor de Friese economie en werkgelegenheid. Ook vindt een groot deel van de inwoners van Fryslân dat er door toerisme meer culturele voorzieningen en evenementen in de provincie zijn. Daarnaast draagt, volgens de inwoners, toerisme bij aan het behoud van historische gebouwen en/of dorps- en stadsgezichten. Als nadelig effect van toerisme in Fryslân worden de consequenties voor natuur en landschap en de verstoring van rust en ruimte benoemd.

Leven in de brouwerij

Voor al inwoners van toeristische gebieden zien voordelen van het toerisme. Naast economische voordelen ervaren zij dat toerisme ook positief is voor het wonen en leven in hun gebied. Als belangrijk voordeel zien zij dat toerisme voor meer levendigheid of reuring in hun woonomgeving zorgt. Door toerisme zijn er meer evenementen en kunnen bewoners in contact komen met bezoekers uit andere gebieden. Toerisme zorgt voor leven in de brouwerij. Ook vindt twee derde van de inwoners van toeristische gebieden dat er door het toerisme meer winkel- en horecagelegenheden in hun woonomgeving zijn. Bijna de helft van de inwoners van deze gebieden vindt verder dat door toerisme de openbare ruimte er beter uit ziet.

Ruimte voor meer toeristen

Een meerderheid (55%) van de inwoners van Fryslân vindt dat er inspanningen gedaan moeten worden om meer toeristen te trekken. Vooral inwoners van gebieden waar nu nog maar een beperkt aantal toeristen komen, zoals Noordoost Fryslân, vinden dat. Inwoners van gebieden waar al veel toeristen komen, zijn hier minder voorstander van (45%).

Natuur- en cultuurtoerist gewenst

Inwoners van Fryslân willen geen ongebreidelde groei van het toerisme en wensen geen massatoerisme. Als schrikbeeld worden Amsterdam en Giethoorn veelvuldig genoemd. Friese inwoners zien het liefst natuur- en/of cultuurtoeristen komen. De inwoners van Fryslân staan dus open voor meer toerisme, maar voorwaarde is wel dat toeristen de rust en ruimte respecteren. De opgave voor de komende tijd lijkt om een toename van het toerisme zodanig in te passen dat het niet ten koste gaat van de rust en ruimte in de provincie. Ook zullen er inspanningen gedaan moeten worden om een aantrekkelijk landschap te behouden, omdat dit juist de kracht van het toerisme in Fryslân is.

Literatuur

NBTC (2019). *Perspectief Bestemming Nederland 2030*.

Digitale uitgave.

Provincie Fryslân (2019). *Monitoringsrapportage Gastvrijheidseconomie 2018*. Leeuwarden:

Provincie Fryslân.

Provincie Fryslân (2019). *Staat van Fryslân. Recreatie en toerisme*. Leeuwarden:

Provincie Fryslân.

Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur (2019). *Waardevol toerisme: onze leefomgeving verdient het*. Den Haag:

Digitale uitgave.

Colofon

‘Toerisme in Fryslân. Het perspectief van de inwoners’ is een uitgave van het Fries Sociaal Planbureau, februari 2020.

Auteurs

Wilma de Vries en Arjen Brander

Met dank aan

Akke Folmer, Stefan Hartman, Roger Davids, Dirk Blom, Job van Koningsveld, Frits de Roos, Merk Fryslân, Data Fryslân

Vormgeving

Jongens van de Jong

Eindredactie

Annet Koopmans

Uitgave

Fries Sociaal Planbureau

Doelestraat 8 / 8911 DX Leeuwarden

Het Fries Sociaal Planbureau wordt gesubsidieerd door de provincie Fryslân.

TOERISME IN FRYSLÂN. HET PERSPECTIEF VAN DE INWONERS.

Het toerisme is in de afgelopen jaren in Fryslân toegenomen. De verwachting is dat dit nog verder toeneemt in de komende jaren. De groei van het toerisme biedt kansen, maar kan ook nadelige gevolgen hebben.

Het Fries Sociaal Planbureau (FSP) heeft via Panel Fryslân aan inwoners van Fryslân gevraagd wat zij vinden van het toerisme in Fryslân. En of er draagvlak is voor meer toerisme. De Friese bevolking staat open voor toerisme: men ziet de economische kansen, de kansen voor het overeind houden van voorzieningen en de reuring die het brengt. Toerisme zorgt voor leven in de brouwerij. Door toerisme zijn er meer evenementen waarvan ook de inwoners kunnen profiteren. Bovendien kunnen bewoners door de komst van bezoekers van elders in contact komen met mensen die ze normaal gesproken niet zouden ontmoeten.

Het probleem van 'overtourisme' speelt hier niet of nauwelijks. Ook niet in de gebieden waar veel toeristen komen en de nadelige gevolgen op de loer liggen. In gebieden met veel toeristische bezoekers benoemen inwoners wel nadelige gevolgen zoals parkeerproblemen, overlast van geluid of zwerfafval en duurder levensonderhoud. De nadelen lijken echter niet op te wegen tegen de voordelen.

Voor al inwoners van gebieden waar nog niet veel toeristen komen, vinden dat er inspanningen gedaan moeten worden om meer toeristen naar Fryslân te trekken. De Friese bevolking ziet het liefst natuur- en/of cultuurtoeristen komen, bezoekers die de rust en ruimte respecteren. De opgave voor de komende tijd is om er voor te zorgen dat een toenemend aantal bezoekers niet ten koste gaat van de rust en ruimte in de provincie. Want dat is juist de kracht van Fryslân voor zowel de inwoners als de bezoekers.

Fries Sociaal Planbureau
Doelestraat 8 / 8911 DX Leeuwarden
(058) 234 85 00
info@fsp.nl
www.fsp.nl